

# ДОБРУДЖАНСКИ ВЪСТИ

Телефонъ № 294.

ОРГАНЪ НА ДРУЖЕСТВО „ДОБРУДЖА“ ВЪ ГР. ВАРНА.

Единъ брой 1 левъ

Обявления: на кв. см. официални по 1.50 лв. търговски по 1 лв. Годешни, вѣщавни, некролози, напахи и благодарности по 30 лв. Всичко прѣдплаща.

Излиза седмично.

АБОНАМЕНТЪ:

Годишно 40 лева  
6 мѣсеца 25

Редакция и Администрация

Д-во „Добруджа“  
гр. Варна.

## Софийските Добруджанци

PB 825 ги мързи.

32(01)

Въ 1919 год. IV Великъ Добруджански Съборъ избра изпълнителния комитетъ на организацията заедно съ г-да Вичевъ и Пачевъ още и Г. г. Д-ръ Ст. Тончевъ, Д-ръ Т. Тодоровъ, архитектъ Ничевъ и Мустафа Люфти, обаче въ едно кратко време всички тия почетни хора си даватъ оставките.

Пѣтия комитетъ брой 7 души, значи като сж изтѣзали 5, останали сж само двама, а именно г-нъ Д-ръ Вичевъ и г. Драгомиръ Пачевъ. Тѣзи двама господа отъ голѣма любовъ къмъ дѣлото, защото обслужватъ безвъзмездно, се нагърбили да ржководятъ организацията повече отъ една година.

Хвала за тази имъ прѣданостъ! Никой, обаче, не може да имъ прости за гдѣто не се погрижиха до изпълнѣтието на числото на изтѣзани сж подгласнитѣ, което е редно и уставно.

Запитанъ отъ единъ варненски делегатъ въ V Добруджански съборъ, защо сж подали оставки горѣпомянатитѣ членове на изпълнителния съветъ г. Д-ръ Вичевъ отговори: „защото не искатъ да работятъ.“

По-голяма обида отъ тази не можеше да се нанесе на първитѣ пионери и идеолози на добруджанската кауза. Ний, които гласувахме и ги избрахме въ IV съборъ, не повѣряхме, разбира се, защото познаваме добръ възлѣзлитѣ отъ комитета членове и защото никой отъ тѣхъ не се отказа веднага слѣдъ избора, доколкото си спомняме.

Знаемъ добръ, че нѣкои сж мотивирали оставките, но не знаемъ точно какви сж и не вѣрваме редакторитѣ на „Добруджанско Знаме“ да ни ги кажатъ, защото тѣ обичатъ да покриватъ истината съ булото на тайната...

Върху баланситѣ си напртурятъ най-дебело було.

Прѣдседателя на Висшия Управителенъ съветъ г. Д-ръ Вичевъ счете за необходимо да съобщи на V Съборъ, че понеже билъ останалъ въ комитета само съ г. Др. Пачевъ поканили и прибрали въ съставъ си, ей тѣй по комитетски, пакъ отария си съратникъ г. Ангелъ Стояновъ, макаръ и да не е подгласенъ. Отъ тогава датира

тѣй наричаната между добруджанци „Св. Троица.“

Дойде редъ въ V съборъ въ Шуменъ да се избира новъ Висшъ Управителенъ съветъ и въ лѣстата се поставятъ пакъ само имената на Троицата, когато трѣбва да бъдатъ най-малко 7 лица, живущи въ София.

Защо не сторихте това? — Защото другитѣ ги мързи и не желатъ.

Нанесе се втора обида, но вече на всички Софийски добруджанци.

Казвама обида, защото ний имаме случай да се срѣснемъ съ мнозина софийянци, говорихме и узнахме самата истина.

Насъ не ни мързи, казватъ тѣ, ний имаме и воля и енергия и желание да работимъ, но не можемъ да се спогалдаме съ хората, отъ изпълнителния комитетъ и, до като тѣ сж начело, ний не стоимъ на страна.

Въ послѣдния Съборъ и ний за лишенъ пжтъ се убѣдихме, че комитетитѣ не сж магнитъ да притеглятъ, не тоя фокусъ, който събира лжчитѣ, а сж хладни нато маби и млъчни нато пепеляни.

Истина е, че когото охлѣпѣтъ не мре, но дѣлото страда и вече душа бере.

Има, обаче, признаци на опомняване, понеже г. Д-ръ Вичевъ е заявилъ прѣдъ едного отъ нашитѣ редактори, че се чувствувалъ вече умеренъ и щѣлъ да си подаде оставката.

Дано да е искрено казано!

На упрѣкитѣ на единъ нашъ членъ, че е необяснимо защо Софийскитѣ добруджанци нѣматъ дружество г. Вичевъ отговори:

„Тукъ никой не може да образува Добруджанско дружество, защото никой не се интересува и никой не желае да работи.“

Вѣрно ли е всичко това драги софийянци, другари по участъ?

Отъ най-положително мѣсто узнахме, па и самитѣ ромжески вѣстници отъ 6 и 7 т. м. писаха, че секвестрирането на недвижимитѣ имоти покрити и непокрити, на поданицитѣ на централнитѣ сили включително и тия на българскитѣ поданици, се вдига.

## СВОБОДНА ТРИБУНА.

П. Р.

Всички на работа за създаване на силна и здрава Добруджанска организация.

„Продължение отъ брой 4.“

Кой е виновника за гангренизацията на тази рана? — Хората, на които добруджанецъ повѣри своята съдба. Тѣ сж виновнитѣ за кризата, или по-добре за прѣсмъртната агония, която за днесъ прѣжислива добруджанското дѣло и добруджанската организация. Петия конгресъ, свиканъ на 30-й януари т. год. отвори очитѣ на слѣдитѣ и ушитѣ на глужитѣ. Тамъ, всички узнахме и разбрахме, че хората, които добруджанецъ избра прѣди година за свой водачи не сж тѣ призванитѣ, — не сж хората на дългътъ, а сж хора само на амбиции, лични интереси и дертве.

Този заръчанъ, както го нарекоха делегатитѣ на друж. „Добруджа“ конгресъ, разкри картитѣ на всички играчи. Тамъ, виждо да се погледне истината право въ очитѣ, почватъ да се обвиняватъ и поворятъ едни други, което въ резултатъ прѣдизвика отцепването на друж. „Добруджа“ въ гр. Варна отъ общия съюзъ\*). т. е. вмѣсто единство общностъ и засилване на Добруджанската организация, осмисляхме слѣдъ конгреса съ разединение, и разцѣпление. — Кой печели отъ това? — разбира се, че враговетѣ на Добруджанското дѣло и тѣзи, които подъ булото на това дѣло охланватъ своитѣ лични интереси: А кой губи отъ това разцѣпление? — Несчастния добруджанецъ, който скита и още дълго време ще скита, като несрѣтникъ, далечъ отъ своето родно огнище. Ще пльви ромжескитѣ затвори и ще чака съ разбити надежди това, което неговитѣ водачи сж му обѣщавали въ своитѣ красиви рѣчи: Автономна добруджа.

Е, Г-да!... Опомнете се! Не забравяйте жертвитѣ, които Българския народъ даде за своето обединение. Духоветѣ на тѣзи жертви витаятъ денемъ и

\*) В. Р. Варнен. д-во „Добруджа“ не се дѣли или отцѣпва отъ Съюза (вижъ протоколъ № 12), то само скаса връзкитѣ си съ изпълнителния съветъ и то до тогава до като е въ сегашния си съставъ. Дружеството мотивира това решение и то бѣ еднодушно арето отъ членовѣтъ му. Изпълнителния комитетъ (Троица) още не е обормъ 9-тѣ обявителни точки. При това положение не доумяваме какъ могатъ оже дружество изъ Царството, да иматъ връзки съ тѣхъ, а още повече да ги субсидиратъ съ суми

нощмѣ надъ вашитѣ глави. Дайте поне на тѣхъ спокойствие. Сирете и прѣстанете веднажъ за винаги да давате воля на чувствата си произходящи отъ личнитѣ Ви интереси или дертве. Не е време сега за тѣхъ, а е време за работа подхранвана само отъ чувства на дългътъ.

Добруджанецъ — тукъ и тамъ, не иска Република или Автономна Добруджа. Той иска и купишъ само за едно — да застане на своето собствено огнище съ всичкитѣ човѣшнини правдини, съ които за днесъ се ползува всѣкой културенъ чловѣкъ — равенство прѣдъ законитѣ на страната, свобода на мисълта, езика и вѣрата. Всичко друго е за днесъ само илюзии.

Това що душевно и сърдечно желае добруджанецъ, за днесъ никой не може му го даде, освѣтъ самъ да си го извоюва. Обаче, това ще се извоюва само тогава, когато се организира въ една здрава и силна организация, на чело на която да застанатъ мѣина съ воля и хора на дългътъ, а не хора на интереси и дертве.

Членовѣтъ на друж. „Добруджа“ въ гр. Варна, слѣдъ изслушване доклада на делегати за дѣйността на Петия конгресъ, всички единодушно дигнаха рацѣ и рѣшиха да се отцѣпи дружеството отъ съюза, обаче, това отцѣпване не бива да се подразбира, че има за дѣлъ разцѣпление и пропадане на Добруджанската организация, или да удовлетвори болнитѣ амбиции на нѣкой свои водачи. — Не, това отцѣпване има за дѣлъ да обнови и създаде организация отговаряща на душевнитѣ желания и купишъ на добруджанецъ изложени по-горѣ.

Настоятелството на това дружество пое една тежка но благородна задача. То трѣбва неморно и бърже да работи за обновление на организацията. Да не чака на случантѣ да му се налагатъ, а то да ги създаде и наложи.

— Не, това настоятелство трѣбва само и бърже да свика този конгресъ въ гр. Варна, като прѣдварително подготви и организира всички добруджанци — бѣжанци и Емигранти въ законни дружества, които по парламентаренъ редъ изпратитѣ свой делегати.

Нека се събератъ прѣдставители на организацията на едно съвѣщателно събрание, въ кето да се изработи планъ на дѣйствието и да се свика конгреса.

Прочее, трѣбва да се бърза, да не се отлага днесъ за утрѣ, защото времето бърже тече и събитията бърже се раз-

виватъ. Нека всички интелигентни добруджански сили застанатъ въ редовѣтъ на Варненската организация и жертватъ частъ отъ своитѣ сили за дѣлото. И нека всички, безъ изключение добруджанци си подадатъ братска ржка за дружна и обща работа, имаща за дѣлъ: Създаване на здрава, силна и отговаряща на времето организация. — Не се ли направи това, то нека всѣки знае, че ако е за днесъ робъ на Ромжнеца, утрѣ ще бѣже на другото.

## Въ пльви у гърцитѣ.

Нашата войскава частъ прѣзъ 1918 год. бѣше къмъ Елбасанъ, Албания. Получихме заповѣдъ на 25 IX да отстъпимъ отъ позицията, макаръ, че нени се обясняваше какво ни е сподетѣло, а оставаше ние да си отгатваме отъ самото движение все пощо време. На 26 бѣхме въ Струга, на 27 и 28 стигнахме въ Дебъръ, на 29 потеглихме за Гостиваръ. Прѣди да стигнемъ въ Гостиваръ, на 1 X 1918 г., получи се заповѣдъ, че България сключила примирие съ Сърмашиенето въ Солунъ и ние отъ радостъ похарчихме всичкитѣ си парици.

На 4 X бѣхме въ Гостиваръ и като потеглихме за Кичево отъ другия край на града влѣзоха сѣглашенски войски. Замеряхме на планината Вукъ и тамъ трѣбваше да пошуваме, слѣдъ като 7 дни по редъ ни бѣ вадѣло дѣждъ. Разболяхме се почти всички. На 6 X стигнахме въ Кичево и тамъ издадохме оржението. Приеха ни културнитѣ французи и ни настанаха на бивакъ въ една калъ, гдѣто едва можеше да се изгази. Една седмица ни държахъ и храниха съ по 4 галети дневно.

Потеглихме прѣзъ Придѣвъ, за Битоля и на 14 X стигнахме въ Баница—Леринско, гдѣто бѣха всички наши полкове сбрали. Слѣдъ нѣколко дни потеглихме за с. Цѣрово, гдѣто легнахъ боленъ, а на 29 X заминахъ за Солунъ, хранени отъ надеждата, че си отиваме за България.

Отъ гарата въ Солунъ ни поеа гърцитѣ и поведоха за Тесалийския гр. Лариса.

Азъ се влачихъ все боленъ и никой не обърна внимание на моето искане, да бѣда притѣнъ въ нѣкой баница.

На 7 XI бѣхъ прате.

на единъ чифликъ при гара Демирлий; тамъ вече паднахъ и не можахъ да ходя. Чифлика бѣше притежание на известните богаташи Димитър Ангеловъ и Тома Георгиевъ изъ гр. Видинъ.

Понеже паднахъ на легло, върнаха ме съ трева въ Лариса и настанаха въ VII болница, зована отъ гърците: „Евдомонъ Парартиа Носокомия“.

Въ болницата имаше много наши момчета — на легло и възникътъ пълзяха по ушитъ имъ. Наблюдавахъ обноситъ на гърците сирѣмъ нашитъ болни.

Едно момче отъ Видинскитъ села, съ подута крака много викаше и стенеше. Обрахъ се служителятъ и го убиха като куче. Горкия Миланъ! Приидваха нови болни и койго досаждаше съ охканията си, изпашаха Милановата сѣдба. Първа работа слѣдъ убийството бѣше, да му продадатъ ботушитъ, часовника и каквото имаше.

Като се бояхъ да не свърша и азъ съ тежката си болестъ, тия свѣдѣния ги бѣхъ далъ на единъ фелдфебелъ отъ Ихтиманъ и вървамъ още да ги пази.

Още не оздравѣлъ добръ, поискахъ да ме отпипатъ.

На 28 XII бѣхъ отписанъ и отпавенъ за Атина, гдѣто стана нужда пакъ да влѣза въ болницата — Кралъ Георгия — стария палатъ и пакъ да гледамъ жестокоститъ имъ.

Тукъ постѣпваха вече съвсѣмъ майсторски. Удрѣха имъ инжекция, нѣкакъвъ разтворъ съ червенъ цвѣтъ и слѣдъ инжекцията едва прѣживѣвахъ нещастиятъ 6—7 часа. Идваха, изнасяха го въ друга стая да си почине. Стояхъ 15 дни въ тази болница и това инжектиране го извършиха на 10 души. Тази работа може да се провери отъ всички наши, които лежеха въ стая № 16, напр. Иванъ Тодоровъ отъ гр. Вратца. Сѣдмий наблюдаваше като мене каквото ставаше. Слѣдъ моето изписване на 17 I. 1919 год. вървамъ да съмъ продължава да морятъ българитъ.

Да бѣха търсили такава плячка, не можахъ да я намеря.

Подобни избивания имаше много други извънъ болницитъ.

Напримѣръ въ околността на столицата, мѣстности Ковотопига и Ренди, гдѣто имаше врѣзване на телеграфнитъ стѣлбове и гръцки офицеръ ги биеше на почивка. Азъ съмъ ги спасявалъ като подофицеръ, нѣма какво да се хваля, всѣки, който е билъ съ мене, се е бивалъ запазенъ до колкото се може.

Стар. подофицеръ (п. п.) Коста П. Кудакъвъ.

Четете и разпространявайте в. Добруджански вѣсти.

## ЗАКОНЪ

За заселване бѣжанцитъ и обезпечаване поминѣна имъ.  
(Продължение отъ брой 3).

Чл. 16. Рѣшенията на околийскитъ комисии за отпускане на бѣжанцитъ земи, сгради, или мѣста за постройка на такива, принадлежащи на държавата, или числящи се къмъ категоризирания на безстопанственитъ имоти, се привеждатъ въ изпълнение само слѣдъ като, по докладъ на Бюрото по заселване на бѣжанцитъ, се утвърдятъ отъ Министра на Земедѣлнето и Държавнитъ имоти, а въ случай, че тѣзи земи, сгради, или мѣста се използватъ, или владѣятъ отъ частни лица, било по договоръ, било безъ таквъ, тѣ се отнематъ по административенъ редъ отъ послѣднитъ.

Чл. 17. Членовѣтъ на околийскитъ комисии получаватъ за всѣко заседание възнаграждение, разбрѣтъ на което се опредѣля въ бюджета на Министерството на Вътрѣшнитъ Работи и Народното Здраве.

За всѣко неоправдано отсъствие отъ заседанията членовѣтъ се глобяватъ съ 50 (петдесетъ) лева отъ Министра на Вътрѣшнитъ Работи и Народното Здраве, по докладъ на Началника на бюрото. Глобата се сбира отъ финансовитъ бирници и се внася на приходъ въ държавното съкровище.

Чл. 18. Общинскитъ, монастырски, вакафски и чифлишки покрити, или непокрити имоти, опредѣлени за раздаване на бѣжанцитъ, се отчуждаватъ съ рѣшение на околийскитъ комисии, утвърдено отъ Министра на Вътрѣшнитъ Работи и Народното Здраве, слѣдъ което то може да се обжалва отъ недоволнитъ заинтересовани лица, или учрѣждения, прѣдъ Върховния Административенъ Сѣдъ въ двѣ недѣлни срокъ отъ деня на съобщението му въ прѣписъ по реда на Закона за административното правосѣдие.

Завладяването на отчужденитъ имоти става слѣдъ като рѣшението за отчуждаване влѣзе въ законна сила.

Цѣпята на отчужденитъ имоти се опредѣля, по искане на заинтересованитъ, отъ окръжния сѣдъ, въ района на който се намиратъ тѣ и то по срѣдната имъ пазарна стойностъ прѣзъ послѣднитъ десетъ години.

Опрѣдѣлението на сѣда за опѣката е окончателна и подлежи на касационно обжалване въ двѣ недѣлни срокъ отъ деня на произнасянето му.

Опрѣдѣлената отъ сѣда цѣна за отчужденитъ имоти се изплаща отъ държавата въ лхвопосни държавни цѣпни книжа, а за общинскитъ имоти се заплаща въ брой.

Извѣстява се на роднини и познати, че Добри Ивановъ отъ с. Хашладжа-къой, добричско, се е поминалъ миналия мѣсецъ въ селото си.

Смъртта прѣзъ 1916 г. бѣ откаранъ въ Молдова.

## Изъ ромѣнскитъ печатъ

Ромѣнската кралица Мариа заедно съ младата двойка — Принцеса Елисавета и Принцъ Георги, придружени отъ единъ много моденъ антуражъ е потеглила за Атина, за да присъства на свадбата на Принцъ Каролъ съ гръцката принцеса Елена.

На 7 того въ гр. Янъ е имало импозантенъ митингъ, по инициативата на студентитъ и професоритъ отъ Янския университетъ, за да искажатъ протестъ, противъ мѣрцитъ на Югославянското правителство, което е рѣшило, да затвори всичкитъ ромѣнски черкви и училища въ Македония. Приелъ се мемоара изработенъ отъ професора Брату, както и рѣшението, да се изпрати до всичкитъ университети на съюзнитъ страни.

Специална делегация била изпратена да се яви и прѣдъ Краля.

Вѣстникъ Luptatorul, брой 212 — пише: знаеме положително, че се работи надъ единъ много по широкъ указъ за амнистия, който ще излѣзе, по случай свадбата на принцъ Каролъ. Въ този указъ ще бъдатъ минати и социалиститъ, които сѣ осѣдени или ще бъдатъ сѣдени вслѣдствие общата стачка.

## ХРОНИКА

Дружеството направи телеграфически постѣпки прѣдъ Вътрѣшното Министерство, да бъдатъ освободени отъ трудовата повинность добруджанскитъ бѣжанци, или пъкъ да я отбиятъ въ подготовителнитъ работи по заселването имъ.

Върненскитъ общ. сѣбѣтъ, въ вчерашното си заседание, е взелъ рѣшение да се дадатъ мѣста на бѣжанцитъ между държавната болница и мѣстността „Кокарджа“.

Г-нъ архитектъ Костовъ е почналъ измѣрването и парцелирането.

Отпусчатъ се 5—600 мѣста отъ по 100 до 300 кв. мтр.

Подаль оставиа. Г. Мандовски, членъ отъ висшия добруджански сѣбѣтъ и членъ отъ контролната комисия на изпълнителния комитетъ при сѣщия, съ заявление до прѣдседателя на послѣдния отъ 14 того е подаль оставката си.

Бюрото за бѣжанци въ София е помолило главната трудова дирекция да освободи отъ трудова повинность бѣжанцитъ, които иначе би трѣбвало да я отбиятъ наредъ съ другитъ трудоваци и да разбрѣши слѣдното: на всички комисии въ страната, гдѣто сѣ настанени бѣжанци, да се възложи да употребятъ тия бѣжанци за работи които лежатъ въ тѣхнитъ частни интереси, напримѣръ: строежъ на бараки, други помѣщения, необходими за бѣжан-

цитъ, и т. п. При това, на много мѣста комиснитъ разполагатъ съ нужния строителенъ материалъ, отпусналъ имъ отъ по-рано.

Умоляватъ се сътрудницитъ на, да пишатъ ясно и само на едната страница.

Съобщаватъ ни отъ Добричъ, че вслѣдствие многото кражди, а особено терора на разбойницитъ, които ежедневно се умножаватъ въ четири-жгидника. Ромѣнското правителство наскоро щѣло да обяви военно положение на разстояние 20 кил. отъ границата.

Б. Р. Дано така ги хванатъ и оставятъ най-послѣ българското население на мира, което не може да отвори очи отъ обски и търсене на комити.

Реквизициитъ въ Добруджа сѣ взели такива размѣри и се извършватъ по такъвъ начинъ, че вѣстникитъ „Dobrodjea Juна“ и „Refacerea“ излизатъ съ специални статии да порицатъ властѣта, а най-много чиновницитъ.

Нито еничеритъ, нито башибозуцитъ не сѣ вършили това, що вършатъ нашитъ чиновници съ това беззаконно население — свършватъ двата вѣстника.

До каква степенъ е обезлюдена Добруджа особено южна та ни говори факта, какво само гр. Добричъ има изгонени по-вече отъ хилядо души бѣжари.

Дѣлата противъ българитъ, които взеха участие въ I и II бабадашки събори сѣ възобнови.

Има много, българи конгресисти, затворени отъ двѣ години, които сѣ дали всичкото си имущество на адвокатитъ безъ да могатъ да се спасятъ.

## Важно за добруджанскитъ бѣжанци.

Парламентарната комисия по Министерството на земледѣлието при разглеждането на чл. 8 отъ законопроекта за трудовата поземелна собственость е възприела да се раздаде земя на бѣжанцитъ отъ окупирани области въ разбрѣтитъ опредѣлени отъ законопроекта, като бѣднитъ се снабдятъ съ инвентаръ отъ Българ. земледѣлска банка. Ще получатъ земя и бѣжанци неземледѣлци въ случай, че биха желали да обработватъ такава.

## Кждѣ бе приятелю?

Отивамъ въ деликатесния магазинъ на **ЛАЗАРЪ А. КИРЧЕВЪ**

на ул. „Царъ Борисъ“, единствения въ града ни, да си купя нѣщо, което го нѣма другагдѣ; като: холандско сирене, разни видове сирене, консервирани риби, прѣсентъ хайверъ отъ щука и черъ хайверъ.

Тамъ ще/намеритъ винаги доброкачествени стоки съ умѣрени цѣни.

За увѣрение посѣтете магазина.

Печатница Д. Тодоровъ — Варна.

## ВАЖНО Манифактуренъ Магазинъ ВАЖНО „УНИВЕРСАЛЪ“

ул. Прѣславска № 234.

Счетохме за приятенъ дългъ да съобщимъ на Почитаемитъ Варнен. граждани и клиенти, за гдѣто ни пристигаха най-модерни манифактурни артикули: като шевиноти, габардини и лафуръ чисто английски, мерсеризирани санжаитъ, габардинъ памученъ модеренъ, платъ специално за „робѣ-ге шамбръ“. Хасе английско за долни дрехи и чаршафи, ленено платно (Холанда), право хасе за прики и пр. Зефири, оксфорти съ елегантни десечета за ризи, панамы, Етамини, басми, кретонъ, фуларъ и пр. Фанели Помпадуръ, бахретъ „А л а с ъ“ пикета цѣпни бархетъ пике и пр.

**Чорапи дамоки и мъжки** сме асортирани отлично и то само отъ Американската ре-монирана фабрика.

Копринени дамски чорапи, мъжки горни ризи, екички, парфумерия, хавли за лице различни и пр. пр.,

съ най-намадени цѣни.

Прочие, посѣтете магазина ни и ще се увѣрите въ горѣизложеното.

Съ почитание: **Н. Бачваровъ & Синъ.**

ВАЖНО